

SYLLABUS 2016-17

CLASS - 8

अनुक्रमिका

गुजराती

गणित

सा.विज्ञान

अंग्रेजु

हिन्दी

विज्ञान

संस्कृत

कम्प्यूटर

૯-ગુજરાતી

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧. બજારમાં (પાઠ) ૨. એક જ છે ચિનગારી (કાવ્ય) ૩. જુમો ભિસ્તી (પાઠ)</p> <p>નિબંધ : અનુલેખન.</p> <p>વ્યાકરણ : - સ્વર - વ્યંજન, જોડણી.</p>	<p>એકટીવીટી : - બજારનું ચિત્ર દોરવું. - પ્રાર્થના લખવી. - પશુ પ્રેમનો પ્રસંગ લખવો.</p>
જુલાઈ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૪. તને ઓળખું છું, માં (કાવ્ય) ૫. એક મુલાકાત (પાઠ) ૬. ઘૂળિયે મારગ (કાવ્ય)</p> <p>નિબંધ : માતૃપ્રેમ.</p> <p>વ્યાકરણ : - ધ્વનિ જોડો - છોડો. - સમાનાર્થી તથા વિરોધી શબ્દો લખવા.</p>	<p>એકટીવીટી : - માતાને લગતી કહેવતો લખવી. - ગાંધીનગર વિશેની માહિતી એકત્ર કરી નોટબુકમાં લખવી.</p>
ઓગષ્ટ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૭. દેશભક્ત જગદુશા (પાઠ) ૮. આજ આનન્દ (કાવ્ય) ૯. દીકરાનો મારનાર (પાઠ)</p> <p>નિબંધ : - વર્ષાની હેલી. - વિચાર - વિસ્તાર.</p> <p>વ્યાકરણ : - શબ્દોને કક્કાવારી પ્રમાણે ગોઠવો. - સંધિ, શબ્દસમૂહ, રૂઢિપ્રયોગ.</p>	<p>એકટીવીટી : વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓ નાટક ભજવશે.</p>
સપ્ટેમ્બર	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧૦. અટીઆના (પાઠ)</p> <p>નિબંધ : ગદ્યાર્થગ્રહણ અથવા પદ્યાર્થગ્રહણ.</p> <p>વ્યાકરણ : - દ્વિરુકન શબ્દો, સ્વાનુકારીશબ્દો.</p>	
ઓક્ટોબર અને નવેમ્બર	<p>વ્યાકરણ : - કર્તા, કર્મણિ ભાવે, પ્રેરક રચના.</p> <p>સમાસ : - ઢંઢ સમાસ. - દ્વિગુ સમાસ.</p> <p>અક્ષરસુધારણા : - અનુલેખન શ્રુતલેખન.</p> <p>ગદ્ય / પદ્ય : કાવ્ય ૧૧. વળાવી બા આવી. (કાવ્ય) ૧૨. નવા વર્ષના સંકલ્પો. (પાઠ)</p> <p>વ્યાકરણ : - પુનરાવર્તન</p>	
ડિસેમ્બર	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧૩. શરૂઆત કરીએ. (કાવ્ય) ૧૪. સાકરનો શોધનારો. (પાઠ) ૧૫ અખંડ ભારતના શિલ્પી. (પાઠ)</p> <p>નિબંધ : - શ્રમનું ગૌરવ.</p> <p>વ્યાકરણ : - સંજ્ઞા (નામ) સર્વનામ- વિશેષણ વિશે માહિતી.</p>	<p>એકટીવીટી : - લોખંડી પુરુષ સરદારવલ્લભભાઈ પટેલની માહિતી એકત્ર કરી નોટબુકમાં લખવી.</p>
જાન્યુઆરી	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧૬. સુદામો દીઠાં રે... (કાવ્ય) ૧૭. સંસ્કારની શ્રીમંતાઈ. (પાઠ) ૧૮. દુહા મુક્તક હાઈકું. (કાવ્ય)</p> <p>નિબંધ : વિચાર-વિસ્તાર.</p> <p>વ્યાકરણ : કહેવતો વિશે માહિતી.</p>	

ગુજરાતી

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
ફેબ્રુઆરી	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧૯. સાંઠ નાથ્યો. (પાઠ) ૨૦. બહેનનો પત્ર. (પાઠ) ૨૧. કમાડે ચીતર્યા મે..... (કાવ્ય)</p> <p>નિબંધ : પત્રલેખન.</p> <p>વ્યાકરણ : પુનરાવર્તન.</p>	<p>એકટીવીટી : - 卐 સાથિયો શ્રી (તોરણ)- “શ્રી કર” - વગેરે શુભ ચિહ્નનો ચાર્ટ બનાવવો.</p>
માર્ચ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૨૨ . કિસ્સા-ટુચકા. (પાઠ) સ્વ અધ્યયન ૧ થી ૫ - પુનરાવર્તન.</p> <p>વ્યાકરણ : પુનરાવર્તન.</p>	

પેપર સ્ટાઈલ

કુલ ગુણ - ૮૦

SA-1 & SA-2

વિભાગ - A

પ્ર-1 નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલાં વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. (40)

વિભાગ - B

પ્ર-2 અ. બે - ત્રણ વાક્યોમાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (10)

બ. સવિસ્તાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (ગમે તે ચાર) (12)

વિભાગ - C

પ્ર-3 અ. નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા ગદ્યાર્થગ્રહણ:- પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (5)

અથવા

પદ્યાર્થગ્રહણ :- નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

બ. નીચેની પંક્તિનો વિચાર વિસ્તાર તમારા શબ્દોમાં લખો. (5)

અથવા

પત્ર લેખન કરો.

ક. નીચેના માંથી ગમે તે એક વિષય પર નિબંધ લખો. (8)

૯-ગણિત

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	<p>પ્રકરણ : 1. ઘન અને ઘનમૂળ</p> <p>લેખન : - વર્ગ અને વર્ગમૂળ તથા ઘન અને ઘનમૂળ લખી સમજાવવા. - વર્ગમૂળ કાઢતાં શીખવવું. - ઘનમૂળ લખાવવાં. - ચતુષ્કોણ - ચતુષ્કોણ તેના પ્રકાર અને ગુણધર્મો આકૃતિ સાથે લખાવવા.</p>	<p>એકટીવીટી : - ૮ છોકરાઓના ગ્રુપ બનાવી તેમાંથી ઘનમૂળ શોધતાં શીખવવું</p>
જુલાઈ	<p>પ્રકરણ : 2. સંમેય સંખ્યા</p> <p>4. ગણપરિચય</p> <p>લેખન : - સંખ્યારેખા પર જુદી જુદી અસંમેય સંખ્યાઓ દર્શાવતાં શીખવવું - વેન આકૃતિના પ્રકારો લખાવવાં, દોરતાં શીખવવું.</p>	<p>એકટીવીટી : - વિદ્યાર્થીઓને ગ્રુપમાં ગણના પ્રકારો ઉદા. દ્વારા સમજાવવાં.</p>
ઓગસ્ટ	<p>પ્રકરણ : 3. સંમેય ઘાતાંક</p> <p>લેખન : - સંમેય ઘાતાંકના નિયમો લખાવવા તથા સાદુંરૂપ માં છેદ ઉડાડતાં શીખવવું.</p>	<p>એકટીવીટી : - સાદુંરૂપના દાખલા ગ્રુપમાં કરાવવાં.</p>
સપ્ટેમ્બર	<p>પ્રકરણ : 5. વિસ્તરણ</p> <p>7. નળાકારનું ઘનફળ અને ક્ષેત્રફળ</p> <p>લેખન : વિસ્તરણનાં સૂત્રો અને દાખલાં</p>	<p>એકટીવીટી : - અલગ-અલગ નળાકાર આપી ક્ષેત્રફળ શોધતાં શીખવાડવું.</p>
ઓક્ટોબર અને નવેમ્બર	<p>પ્રકરણ : 1. બેન્ક</p> <p>2. ચક્રવૃદ્ધિવ્યાજ</p> <p>3. કામ અને મહેનતાણુ (ચાલુ)</p> <p>લેખન : ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ ચેક, એ.ટી. એમ ની સમજ, વ્યાજની ગણતરી શીખવવી.</p>	<p>એકટીવીટી : - બેન્કની કાર્ય પદ્ધતિનો ખ્યાલ - સાદા વ્યાજ અને ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજનો તફાવત</p>
ડિસેમ્બર	<p>પ્રકરણ : 3. કામ અને મહેનતાણુ (પૂર્ણ)</p> <p>4. અવયવીકરણ ભાગ-૧</p> <p>5. અવયવીકરણ-૨</p> <p>લેખન : અવયવીકરણના સૂત્રો લખાવી તૈયાર કરાવવા.</p>	<p>એકટીવીટી : - અવયવ ના સૂત્રો તૈયાર કરાવવા.</p>
જાન્યુઆરી	<p>પ્રકરણ : 6. સમીકરણ</p> <p>લેખન : સમતા અને અસમતા સમજાવવી.</p>	<p>એકટીવીટી : - સમીકરણો ના કોયડા ઉકેલવા</p>
ફેબ્રુઆરી	<p>પ્રકરણ : 7. રચનાઓ</p> <p>8. કોમ્પ્યુટર પરિચય</p> <p>લેખન : ભૌમિતીક સાધનોથી રચના શીખવવા</p>	<p>એકટીવીટી : - રચના દોરાવવી</p>
માર્ચ	<p>- રીવીઝન SA-2</p>	

SA-1 & SA-2

PART - A

નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઘટ્ટ કરો. M.C.Q - 40 પ્રશ્નો 40 ગુણ (40)

PART - B

Section - A

નીચેના દાખલા ગણો. 8 પ્રશ્નો 2 ગુણના (16)

Section - B

નીચેના દાખલા ગણો. 4 પ્રશ્નો 3 ગુણના (12)

Section - C

નીચેના દાખલા ગણો. 3 પ્રશ્નો 4 ગુણના (12)

૯-સામાજિક વિજ્ઞાન

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	પ્રકરણ : ૧. ભારતમાં યુરોપીય પ્રજાનું આગમન ૨. આપણી આસપાસ શું ? ૩. ભારતનું બંધારણ	એકદીવીટી : - પ્રશ્નોતરી
જુલાઈ	લેખન : ચાર્ટ પ્રકરણ : ૪. વેપારી શાસક કેવી રીતે બન્યા ? ૫. પ્રાકૃતિક આપત્તિઓ ૬. અંગ્રેજી શાસનની ભારત પર અસર	એકદીવીટી : - પ્રશ્નોતરી દ્વારા ચર્ચા
ઓગસ્ટ	લેખન : ચાર્ટ પ્રકરણ : ૭. વાતાવરણીય ફેરફાર ૮. લોકશાહી દેશમાં સંસદની ભૂમિકા	એકદીવીટી : - કવીઝ - બાળસંસદ દ્વારા સમજણ
સપ્ટેમ્બર	લેખન : ચાર્ટ નકશો પ્રકરણ : ૯. ઈ.સ. ૧૮૫૭ નો સ્વતંત્ર્ય સંગ્રામ લેખન : ચાર્ટ	
ઓક્ટોબર અને નવેમ્બર	પ્રકરણ : ૧. ધાર્મિક સામાજિક જાગૃતિ ૨. પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ	એકદીવીટી : - સુધારકો નો ચાર્ટ - પ્રદૂષણ નો ચાર્ટ બનાવશે - નેતાઓનું આલ્બમ - ચર્ચા, નાટક - કાન્તિવીરોનો ચાર્ટ
ડિસેમ્બર	પ્રકરણ : ૩. ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદ ૪. સર્વોચ્ચ અદાલત ૫. ભારતના કાન્તિવીરો ૬. માનવ સંસાધન	એકદીવીટી : - ચર્ચા, ચાર્ટ - ગાંધીજીની લડત ચર્ચા - ગ્રુપ ચર્ચા
જાન્યુઆરી	પ્રકરણ : ૭. મહાત્મા ના માર્ગપર - ૧ ૮. ભારતની સમસ્યાઓ અને ઉપાય ૯. આપણી અર્થવ્યવસ્થા	એકદીવીટી : - આર્થિક પ્રવૃત્તિઓનું વર્ગીકરણ ચાર્ટ - ચર્ચા - સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના અંગો અને સંસ્થાના પ્રતિકો
ફેબ્રુઆરી	પ્રકરણ : ૧૦. મહાત્મા ના માર્ગપર - ૨ ૧૧. સંયુક્ત રાષ્ટ્રો ૧૨. આઝાદી અને ત્યાર પછી	એકદીવીટી : - ભારતનું બંધારણ ઘડવૈયા - ગ્રુપ ચર્ચા - નકશા માં વિગતો
માર્ચ	પ્રકરણ : ૧૩. સ્વતંત્ર ભારત ૧૪. ખંડ પરિચય આફ્રિકા અને એશિયા	
એપ્રિલ	- પુનરાવર્તન	

SA-1 & SA-2

PART - A

નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તમને આપવામાં આવેલ OMR સીટમાં ○ ઘટ્ટ કરો (40)

PART - B

Section - A

નીચે આપેલ વિધાનોના કારણો લખો. (ગમે તે પાંચ) (પ્રત્યેકના ૨ ગુણ) (10)

Section - B

નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તરો આપો (ગમે તે પાંચ) (પ્રત્યેકના ૩ ગુણ) (15)

Section - C

A. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તરો આપો. (ગમે તે ત્રણ) (પ્રત્યેકના ૪ ગુણ) (12)

B. નીચે આપેલ નકશામાં યોગ્ય વિગતો યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો. (3)

8-English

मास	अभ्यासक्रमनुं मासवार वार्षिक आयोजन	
Jun	Unit - 1 Q for Question Essay : Quiz Competition	Activity : Plan a quiz programme
July	Unit - 2 LMBB : Learn more be brighter Grammer : Unit - 1 Unit - 2	Activity : Complete the details on page No. 20 consult Social Science Teacher.
Aug	Unit - 3 What were you Doing ? Essay : My Visit to a Fair Grammer : Unit - 3, Unit - 4	Activity : Write appropriate sentences below paper.
Sep	Unit - 4 Sun - Tour Essay : A picnic	Activity : Dramatize the dialogue in your class.
Oct & Nov	Unit 1 Gram : Modal Auxilliary can, May Unit 1 Gram : Should must Unit 1 - Will be That	Activity : - Study the dialogue & enact with your friend
Dec	Unit 2 - You love English, Don't you? Essay : Our plan to visit a seashore Unit 2 Gram.	
Jan	Unit 3 - Ah ! oh! ouch! Unit 3 Gram. Unit 4 - Tell Me Why ?	Activity : - Collect to 'word cones' Ex. Tail , Lit , It , I
Feb	Unit 5 - English plus Unit 4 Gram. Easay : The Elephant	Activity : - Work in pairs make poster of the slogan.
Mar	Unit 5 Gram Essay : My visit to the exhibition The Bamboo	Activity : - Collect some wappers, advertisement Notice and make question from it.

SA-1

PART - 1

Q.1 MCQ (40)

PART - 2

Q.1 Read the following paragraphs from the lessons and answer the questions: (11)

Q.2 (A) Say whether the following statements are true or false: (06)

(B) Frame questions to get the underlined words as answers: (05)

Q.3 (A) Join the sentences using 'and' or 'but' (06)

(B) Change the Degree. (06)

Q.4 (A) Write a paragraph (06)

SA-2

Q.1 Read the paragraphs and answer the questions: (10)

Q.2 (A) Write True or False (05)

(B) Write who said and who listened (05)

Q.3 (A) Fill in the blanks with the correct expressions from the brackets. (05)

(B) Fill in the blanks with How many or 'How much' (05)

Q.4 (A) Fill in the blanks with 'because' or 'therefore' (05)

(B) Write a paragraph (05)

८-हिन्दी

मास	अभ्यासक्रमनुं मासवार वार्षिक आयोजन	
जुन	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - काव्य १. तेरी है जमी - पाठ - २ ईदगाह <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - वर्षाऋतु <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - वचन, लिंग 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - काव्यगान समूहमें - चर्चा
जुलाई	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - ३ - अंतरिक्ष परी सुनीता विलियम्स - काव्य - ४ उठो धरा के अमर सपूतो - विज्ञान एक वरदान हैं <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - उपसर्ग प्रत्यय 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - विज्ञानीको के बारे में चर्चा - वि. अपने लक्ष्यक बारे में चर्चा
ओगस्ट	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - ५ सवाल बालमन के, जवाब डो. कलाम के । - पाठ - ६ भरत <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - मातृप्रम <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - संज्ञा, सर्वनाम 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> डो. कलाम के बारे में जानकारी
सप्टेम्बर	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - ७ - सोच अपनी अपनी - पाठ - ८ - माँ कह एक कहानी । - पाठ - ९ ममता <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - कहानी लेखन <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - अव्यय - क्रिया के काल - पुनरावर्तन 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - नाटक - जूथ चर्चा - मूक्त - चर्चा
डिसेम्बर	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - १ पत्र एवम् डायरी - पाठ - २ कच्च की सैर - पाठ - ३ मत बाटो इन्सान को <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - दियावली <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - लिंग परिवर्तन - वचन परिवर्तन 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - पत्र लेखन के नमूनो दिखाकर पत्र का ढाँचा (स्वरूप) महत्व नियम । - कच्छ के देखने लायक स्थल की जाँखी - एकता का महत्व को विडियो । - काव्यगान, एकता का महत्व का नाटक - शास्त्रीजी के जीवन पर आधारित वीडियो ।
जन्युआरी	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - ४ कर्मयोगी लालबहादुर - काव्य - ५ दोहे <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - मेरा प्रिय नेता <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - अव्यय 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - कबीर के दोहो का संगीतमय गान । - विडियो के माध्यम से विशेषण का ज्ञान
इब्रुआरी	<p>गद्य / पद्य :</p> <ul style="list-style-type: none"> - पाठ - ६ तूफानो की ओर - पाठ - ७ हार की जीत <p>लेखन :</p> <ul style="list-style-type: none"> - होलीआई <p>व्याकरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> - क्रिया के काल 	<p>शेकटीवीटी:</p> <ul style="list-style-type: none"> - महेनत का महत्व पर चर्चा । - पाठ -७ का संपूर्ण विडियो प्रदर्शन ।

हिन्दी

मास	अभ्यासक्रमनुं मासवार वार्षिक आयोजन	
मार्च	<p>गद्य / पद्य : - पाठ - ७ हार की जीत । - पाठ - ८ हसना मना है ।</p> <p>व्याकरण : - पुनरावर्तन</p>	<p>अेकटीवीटी: - विडियो के माध्यम से चुटकुलो का प्रदर्शन । - वर्तमान पत्रो में आनेवाले चुटकुला का वांचन ।</p>
अेप्रिल	<p>गद्य / पद्य : - काव्य - ९ उलझन सुलझन - पुनरावर्तन</p>	<p>अेकटीवीटी: - पहेलीयो के बारे मे जानकारी । - अन्य पहेलीयो का विडीयो प्रदर्शन ।</p>

SA-1 अभ्यासक्रम :- पाठ - १ से ९

व्याकरण:- समानार्थी, विरोधी, मुहावरे, लिंग परिवर्तन, वचन परिवर्तन, अव्यय, उपसर्ग, प्रत्यय, क्रिया के काल ।

- प्र-१ निम्नलिखित प्रश्नों के दिये गये विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखो । (40)
(पाठ - एवम् व्याकरण में से प्रश्न पूछे जाएंगे । प्रत्येक प्रश्न का १ (एक) गुण होगा ।

गद्यविभाग

- प्र-२ (अ) प्रश्नों के एक एक वाक्य में उत्तर लिखो । (3)
(ब) प्रश्नों के दो तीन वाक्य में उत्तर लिखो । (3)
(क) प्रश्नों के सविस्तार उत्तर लिखो । (6)

पद्यविभाग

- प्र-३ (अ) काव्यपंक्ति पूर्ण कीजिए । (3)
(काव्य - १ और ४ में से काव्यपंक्ति होगी)
(ब) प्रश्नों के दो तीन वाक्य में उत्तर लिखो । (3)
(क) प्रश्नों के सविस्तार उत्तर लिखो । (6)

लेखन विभाग

- प्र-४ (अ) कहानी लेखन (6)
(ब) निबंध लेखन (10)

SA-2 अभ्यासक्रम:- पाठ - १ से ९

व्याकरण:- समानार्थी, विरोधी, मुहावरे, लिंग परिवर्तन, वचन परिवर्तन, क्रिया के काल ।

- प्र-१ निम्नलिखित प्रश्नों के दिये गये विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखो । (40)
(पाठ - एवम् व्याकरण में से प्रश्न पूछे जाएंगे । प्रत्येक प्रश्न का १ (एक) गुण होगा ।

गद्यविभाग

- प्र-२ (अ) उचित जोड़ मिलाइएँ । (3)
(ब) दो तीन वाक्य में उत्तर लिखो । (3)
(क) प्रश्नों के सविस्तार उत्तर लिखो । (6)

पद्यविभाग

- प्र-३ (अ) प्रश्नों के दो तीन वाक्य में उत्तर लिखो । (3)
(ब) प्रश्नों के सविस्तार उत्तर लिखो । (6)

लेखन विभाग

- प्र-५ (अ) पत्र लेखन (5)
(ब) डायरी लेखन (04)
(क) निबंध लेखन (10)

૯-વિજ્ઞાન

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	<p>પ્રકરણ : ૧. હવાનું દબાણ ૨. પુષ્પ અને ફળ</p> <p>લેખન : - મુદ્દા ટીકકરાવી પા.પુ. પ્રશ્નોના જવાબ લખાવવા - સ્વાધ્યાય જવાબ લખાવવા</p> <p>વ્યાકરણ : Point સમજાવવા</p>	<p>એકટીવીટી : - વિદ્યાર્થી પાસે કુગ્ગો અથવા છાપાની પ્રવૃત્તિ કરાવવી.</p>
જુલાઈ	<p>પ્રકરણ : ૩. આધુનિક ખેતી ૪. સૂક્ષ્મજીવો ૫. ચેતાતંત્ર અને અંતસ્ત્રાવી તંત્ર</p> <p>લેખન : - મુદ્દા ટીક કરાવી પા.પુ. પ્રશ્નોના જવાબ લખાવવા - સ્વાધ્યાય જવાબ લખાવવા. - સ્વાધ્યાય પ્રશ્નોના જવાબ લખાવવા</p> <p>વ્યાકરણ : Point સમજાવવા</p>	<p>એકટીવીટી : - સ્માર્ટ કલાસમાં બતાવી સમજ આપવી.</p>
ઓગષ્ટ	<p>પ્રકરણ : ૬. ઊર્જાના સ્વરૂપો ૭. માનવનિમીતિ પદાર્થો ૮. અનુકુલન</p> <p>લેખન : - મુદ્દા ટીક કરાવી પા.પુ. પ્રશ્નોના જવાબ લખાવવા - સ્વાધ્યાય પ્રશ્નો લખાવવા.</p> <p>વ્યાકરણ : - Point સમજાવવા - ચેપ્ટરમાં આવતા ના ઉ. દ્વારા સમજાવવું.</p>	<p>એકટીવીટી : - ખાંડ, મીઠું, લીમડાનું પાનલાવી સમજાવવું - માછલીની આકૃતિ દોરી અંગોનું વર્ણન કરાવવું.</p>
સપ્ટેમ્બર	<p>પ્રકરણ : ૯. પ્રકારનું વક્રીભવન</p> <p>લેખન : - મુદ્દા ટીક કરાવી પા.પુ.માં સમજાવી લખાવવું.</p> <p>વ્યાકરણ : - ફીગીક્ષલેખમાં પ્રિઝમની સમજ આપવી.</p>	<p>એકટીવીટી : - ટાઈમ હોયતો એને શક્ય હોય તો થર્મોકોલપર પ્રકારના વક્રીભવન પ્રયોગ કરાવવો.</p>
ઓક્ટોબર નવેમ્બર	<p>પ્રકરણ : ૧. વાયુઓની બનાવટ</p>	<p>એકટીવીટી : - સમીકરણો સમતુલન કરાવીશ.</p>
ડિસેમ્બર	<p>પ્રકરણ : ૨. અણુરચના (સ્માર્ટકલાસ, વર્ગખંડ)</p> <p>લેખન : - માર્બલ મેપ કરાવીશ, મુદ્દા લખાવીશ. - વિકલ્પો લખાવીશ.</p> <p>સમજ : - વાયુઓની સમજ આપવી.</p> <p>પ્રકરણ : ૩. ધાતુ-અધાતુ ૪. લેન્સ (સ્માર્ટકલાસ અને વર્ગખંડમાં)</p> <p>લેખન : - માર્બલમેપ કરાવીશ, વિકલ્પો લખાવીશ, આકૃતિ દોરી સમજાવીશ સમીકરણ લખાવીશ.</p> <p>સમજ : - મુદ્દાસમજ, આકૃતિ પરથી સમજ.</p>	<p>એકટીવીટી : - સમીકરણો, વાયુની બનાવટનો ચાર્ટ, ઓક્સિજન વાયુ બનાવવો.</p> <p>એકટીવીટી : - તત્વનું નામ, ઇલેક્ટ્રોની સંખ્યા કોષ્ટક કરાવીશ.</p>

વિજ્ઞાન

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જાન્યુઆરી	<p>પ્રકરણ : પ. પ્રજનનતંત્ર, ઉત્સર્જનતંત્ર (સ્માર્ટકલાસ) ૬. દહન</p> <p>લેખન : - માઈન્ડમેપ કરાવીશ. - મુદ્દાટીક કરાવીશ.</p> <p>સમજ : - મુદ્દાસમજ, પ્રયોગસમજ</p>	<p>એકટીવીટી : ૬ મીણબત્તી જ્યોતનો ભાગ કલર કેવો લાગે સિક્કાની એકટીવીટી.</p>
ફેબ્રુઆરી	<p>પ્રકરણ : ૭. અશ્મિબળતણ ૮. સૌર-ઉપકરણો (સ્માર્ટકલાસ, વર્ગખંડ)</p> <p>લેખન : - માઈન્ડમેપ કરાવીશ. - મુદ્દાટીક કરાવીશ.</p> <p>સમજ : - મુદ્દાસમજ, પ્રયોગસમજ</p>	<p>એકટીવીટી : ૮. સોલર લાઈટ એકટીવીટી શક્ય હોયતો સૌર-ઊર્જા નો પ્રયોગ (સ્કાબી)વાળો કરાવીશ. - P. P. T બતાવવી. ૯. પેપરબેગ બનાવડાવીશ.</p>
માર્ચ	<p>પ્રકરણ : ૯. પર્યાવરણની જાળવણી</p> <p>લેખન : - માઈન્ડમેપ કરાવીશ. - મુદ્દાટીક કરાવીશ. - સ્વાધ્યાય-પ્રશ્નો સમજાવીશ. - ટૂંકા મુદ્દા લખાવીશ.</p> <p>સમજ : - આકૃતિ પરથી સમજ આપવી.</p>	<p>રીવીઝન : - વિકલ્પો, ટૂંકપ્રશ્નો, વૈજ્ઞાનિક કારણો, તફાવત, એકવાક્ય માં વગેરે...</p>
એપ્રિલ	- પુનરાવર્તન	

પેપર સ્ટાઈલ

કુલ ગુણ - ૮૦

SA-1

	PART - A	
પ્ર-1	નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો.	(40)
	PART - B	
પ્ર-2	(A) નીચે આપેલા પ્રયોગમાંથી કોઈ પણ બે પ્રયોગ આકૃતિ સાથે લખો.	(10)
	(B) કોઈ પણ ચાર વ્યાખ્યા લખો.	(04)
	(C) કોઈ પણ ત્રણ વૈજ્ઞાનિક કારણો લખો.	(06)
પ્ર-3	(A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તારથી જવાબ લખો.	(08)
	(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.	(08)
	(C) વર્ગીકરણ કરો.	(04)

SA-2

	PART - A	
પ્ર-1	નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો.	(40)
	PART - B	
પ્ર-2	(A) નીચે આપેલા પ્રયોગમાંથી કોઈ પણ બે પ્રયોગ લખો.	(10)
	(B) કોઈ પણ ચાર વ્યાખ્યા લખો.	(04)
	(C) કોઈ પણ ત્રણ વૈજ્ઞાનિક કારણો લખો.	(06)
પ્ર-3	(A) સવિસ્તારથી જવાબ લખો.	(08)
	(B) નીચે આપેલા ટૂંકમાં જવાબ આપો.	(08)
	(C) વર્ગીકરણ કરો.	

૯-સંસ્કૃત

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧. વન્દના (પદ્ય) ૧.૫ ૨. ચિત્રપદાનિ - ૧ ચિત્રપદાનિ - ૨ ૩. આત્મશ્રદ્ધાયાં પ્રભાવ (ગદ્ય)</p> <p>લેખન : - અક્ષર સુધારણા તથા વાચન (૧૦)</p> <p>વ્યાકરણ : - મુદ્દાઓની પરિભાષા ઓળખ - શબ્દ પરિચય, શબ્દવચન લિંગ</p>	<p>એકઠીવીટી: - ચિત્રો દ્વારા અભિનય એકલો, બેકલો, ત્રેકલો.</p>
જુલાઈ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૪. ઇહિ, સુધીર ! (પદ્ય) ૫. શીલાયા : પ્રવાસ : (ગદ્ય) - પુનરાવર્તન - ૧ ૬. વિનોદપદ્યાનિ (પદ્ય)</p> <p>લેખન : - પ્રવાસ વિશેનો તમારો અનુભવ</p> <p>વ્યાકરણ : - સહ અવ્યવ દ્વારા વિભક્તિ પ્રયોગ</p>	<p>એકઠીવીટી: - ગાન - એક મુલાકાત</p>
ઓગષ્ટ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૭. સદુચ્યા (ગદ્ય) ૮. મમ દિનચર્યા (ગદ્ય) ૯. ભાષા સજ્જતા (ગદ્ય) બાકી - ૨ - ૧ યુનિટ</p> <p>લેખન : - સંસ્કૃત નો વ્યાવહારિક ઉપયોગ</p>	<p>એકઠીવીટી: - જુઓ ને બોલો - સાથે ઉચ્ચારણ - દોષ દર્શન કરાવવું</p>
સપ્ટેમ્બર	<p>ગદ્ય / પદ્ય : પુનરાવર્તન - ૨</p> <p>વ્યાકરણ : - વર્ણ પરિચય</p>	<p>એકઠીવીટી: - વર્ણ - પરિચય</p>
ઓક્ટોબર અને નવેમ્બર	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૧. પુત્રી મમ સ્વલુ નિદ્રાતિ ।</p> <p>ગદ્ય / પદ્ય : ૨. ખેલમહોત્સવ : વ્યાકરણ : - સમાનાર્થી શબ્દો</p>	<p>એકઠીવીટી: - ગુજરાતી, હિન્દી ભાષામાં હાલડા ગવડાવવા.</p> <p>એકઠીવીટી: - જુદી - જુદી રમતોના સંસ્કૃતમાં નામ</p>
ડિસેમ્બર	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૩. પ્રહેલિકા ૪. પ્રેરણાવીપ: ચાળક્ય:</p> <p>લેખન : - મહાપુરુષોના જીવનની કથા.</p> <p>વ્યાકરણ : - જ્ઞાતવ્યસ્ શબ્દ પરિચય.</p>	<p>એકઠીવીટી: - પ્રભાત વર્ણનના કાવ્યો - દિનચર્યા - અલગ - અલગ ક્રિયાઓ સંસ્કૃતમાં દર્શાવવી.</p>
જાન્યુઆરી	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૫. પ્રભાતવર્ણનમ્ - પુનરાવર્તન - ૧</p> <p>લેખન : - વિભક્તિ પરિચય.</p> <p>વ્યાકરણ : - ક્રિયાપદો અને નામપદ</p>	<p>એકઠીવીટી: - પ્રભાત વર્ણનના કાવ્યો</p>
ફેબ્રુઆરી	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૬. રમણીય નગરી ૭. સુભાષિતાનિ</p> <p>લેખન : - ગુજરાતની રાજધાનીનો પરિચય.</p> <p>વ્યાકરણ : - સંધિ પરિચય.</p>	<p>એકઠીવીટી: - દેવતર્થ કૃદંતના રૂપો.</p>

સંસ્કૃત

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
માર્ચ	<p>ગદ્ય / પદ્ય : ૮. મનુષ્યસિંહયો: મૈત્રી - પુનરાવર્તનમ્ - ૨ - ભાષાસજ્જતા</p> <p>લેખન : - પરસ્પૃષ્ટ ના પ્રત્યયો</p> <p>વ્યાકરણ : - કૃદંતનો પરિચય</p>	એકટીવીટી: - કૃદંતના ચાર્ટ

પેપર સ્ટાઈલ

કુલ ગુણ - ૮૦

SA-1

PART - A

વિકલ્પો. (40)

PART - B

- પ્ર-1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃત ભાષામાં લખો. (05)
(બ) શ્લોક પૂર્તિ કરો. (05)
- પ્ર-2 (અ) નીચે આપેલા ગદ્યાંશનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર લખો. (ગમે તે એક) (05)
(બ) પ્રશ્નવાક્ય બનાવો. (05)
- પ્ર-3 (અ) નીચેના વાક્યોનો સંસ્કૃતમા અનુવાદ કરો. (05)
(બ) નીચેના વાક્યોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો. (05)
- પ્ર-4 (અ) નીચેના અંકો શબ્દોમાં લખો. (05)
(બ) નીચેના ઘડિયાળનાં ચિત્રો જોઈ ખાલી જગ્યામાં સંસ્કૃતમાં સમય લખો. (05)

SA-2

PART - A

વિકલ્પો. (40)

PART - B

- પ્ર-1 નીચે આપેલા પદ્ય નું સ્વચ્છ અને સુવાચ્ય અક્ષરે અનુલેખન કરો અને અનુવાદ કરો. (10)
- પ્ર-2 (અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓ પૂર્ણ કરો. નિશાની કરો. (05)
(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો. (05)
- પ્ર-3 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (05)
(બ) નીચે આપેલા જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો. (05)
- પ્ર-4 (અ) નીચેના ફકરાનું ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો. (05)
(બ) નીચે આપેલા વિધાનોને વાર્તાના ક્રમમાં ગોઠવીને ફરીથી લખો. (05)

૯-કમ્પ્યુટર

માસ	અભ્યાસક્રમનું માસવાર વાર્ષિક આયોજન	
જુન	પ્રકરણ : ૧. કમ્પ્યુટર પરીચય (ચાલુ) પ્રકરણ : ૧. કમ્પ્યુટર પરીચય (પૂર્ણ)	એકટીવીટી : કમ્પ્યુટરનાં ઘટકોનો ચાર્ટ તૈયાર કરશે.
જુલાઈ	પ્રકરણ : ૨. વિન્ડોઝ પરીચય (ચાલુ) પ્રકરણ : ૨. વિન્ડોઝ પરીચય (પૂર્ણ)	એકટીવીટી : સી.પી.યુ. નું કાર્ય આકૃતિ દ્વારા તૈયાર કરશે. - Start મેનુનો પરિચય આપશે.
ઓગષ્ટ	પ્રકરણ : ૩. એલ્ગોરિધમની રચના	એકટીવીટી : પેઈન્ટ - ફ્લાવર પોર્ટ (પ્રાયોગિક)
સપ્ટેમ્બર	- પુનરાવર્તન	
ઓક્ટોબર	પ્રકરણ : ૩. એલ્ગોરિધમની રચના (ચાલુ)	એકટીવીટી : ફ્લોચાર્ટમાં વપરાતાં પ્રતીકો તૈયાર કરશે.
નવેમ્બર	પ્રકરણ : ૩. એલ્ગોરિધમની રચના (ચાલુ)	એકટીવીટી : ફ્લોચાર્ટ દોરશે. (પ્રાયોગિક)
ડિસેમ્બર	પ્રકરણ : ૩. એલ્ગોરિધમની રચના (પૂર્ણ)	એકટીવીટી : એક્સેલની સ્કીન દોરી નામ નિર્દેશ કરશે.
જાન્યુઆરી	પ્રકરણ : ૪. એક્સેલ (ચાલુ)	એકટીવીટી : ઘડિયા તૈયાર કરશે. (પ્રાયોગિક)
ફેબ્રુઆરી	પ્રકરણ : ૪. એક્સેલ (પૂર્ણ)	એકટીવીટી : માર્કશીટ તૈયાર કરશે. (પ્રાયોગિક)
માર્ચ	- પુનરાવર્તન	

પેપર સ્ટાઈલ

કુલ ગુણ - ૧૦૦

SA-1

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા :- ૪૦ માર્ક
પ્રાયોગીક પરીક્ષા :- ૪૦ માર્ક
આંતરીક ગુણ :- ૨૦ માર્ક

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ :- લેશન નંબર - ૧ અને ૨

પ્રાયોગીક પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ :- એસેસરીઝ, એમ. એસ. વર્ડ

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા માટેની પેપર સ્ટાઈલ

આપને અલગથી આપેલ O.M.R. પત્રકમાં જે તે પ્રશ્નનંબર સામે A O, B O, C O, D O આપેલ છે તે પ્રશ્નોનો જે જવાબ સાચો હોય તેનાં વિકલ્પની પાસે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ કરો.

SA-2

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા :- ૪૦ માર્ક
પ્રાયોગીક પરીક્ષા :- ૪૦ માર્ક
આંતરીક ગુણ :- ૨૦ માર્ક

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ :- લેશન નંબર - ૩, ૪

પ્રાયોગીક પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ :- એમ. એસ. એક્સેલ

સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા માટેની પેપર સ્ટાઈલ

આપને અલગથી આપેલ O.M.R. પત્રકમાં જે તે પ્રશ્નનંબર સામે A O, B O, C O, D O આપેલ છે તે પ્રશ્નોનો જે જવાબ સાચો હોય તેનાં વિકલ્પની પાસે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ કરો.